

3 august 2012

Tyskland kryper närmare krisen

Eurons trygga hamn Tyskland känner nu av krisen i Europa. Samtidigt som landet graderas ned av Moody's redovisar både bankerna och den exporttunga industrin svaga resultat. Den tyska nedgången är dock nödvändig för att långsiktigt få resten av Europa i balans, hävdar nationalekonomen Lars Calmfors.

3 augusti 2012 kl 10:49, uppdaterad: 3 augusti 2012 kl 14:43

Även solen har sina fläckar brukar det heta. Ett talesätt som i Tysklands fall nu allt mer börjar stämma överens med verkligheten: Från att länge ha setts som Europas säkraste hamn under eurokrisen börjar nu tysk ekonomi visa spår av den hårda belastning som oron i eurozonen för med sig.

Tidigare i veckan redovisade den tyska storbanken Deutsche bank ett resultat för andra kvartalet som var långt under förväntningarna. Timmar efter att siffrorna offentliggjorts meddelade bankjätten att 1900 personer ska sägas upp för att möta de sparkrav som satts upp. Samtidigt kommer flera tyska exporttunga storföretag som Siemens, Thyssenkrupp och BASF in med rapporter som alla understiger analytikernas förväntningar.

– Rent allmänt är det inte förvånande. Konjunkturen har hållits uppe av stark export och naturligtvis måste den drabbas av situationen i de andra euroländerna. Det kommer att slå igenom i Sverige också, säger Lars Calmfors professor i nationalekonomi vid Stockholms universitet.

På sikt är han inte särskilt orolig över de svaga kvartalsrapporterna. Enligt Lars Calmfors är nämligen en export på nedgång i Tyskland rent av viktig för att resten av Europa ska klara sig ur krisen helskinnade. Han bygger sin analys på att Tysklands bytesbalansöverskott mot andra euroländer måste arbetas ned, det vill säga överskottet av export kontra import. En balans i Tyskland skulle i sin tur driva ned importen i krisländerna – vilket skulle ge ett mer balanserat Europa, menar Lars Calmfors.

– Det finns stora obalanser inom euroområdet och ska man rätta till det så måste tyska kostnader och priser stiga i förhållande till andra länder i området. Det kommer finnas olika åsikter om det i Tyskland eftersom att det går ut över tillväxten i landet. Men det måste ske långsiktigt.

Samtidigt som exportmarknaden i Tyskland drabbas av en sviktande ekonomi i Europa så sänkte kreditvärderingsinstitutet Moody's nyligen Tysklands, Luxemburgs och Nederländernas utsikter till negativa. Bakgrunden till nedgraderingen är oron för att länderna kommer att ta stryk av en eventuell "grecxit", alltså att Grekland lämnar eurosamarbetet.

Men när det andra ledande värderingsinstitutet, Standard and Poor's, ger sin analys av läget är bedömningen den motsatta:

"I vårt perspektiv har Tyskland en mycket diversifierad och konkurrenskraftig ekonomi, som har visat sig ha förmågan att absorbera stora ekonomiska och finansiella törnar", säger de i en kommentar enligt nyhetsbyrån Direkt.

Lars Calmfors gerå sin sida inte mycket för kreditvärderingarna av Tyskland, även om han stämmer in i Moody's analys att landet är långt ifrån ekonomiskt osårbart när EU:s politiker arbetar fram räddningspaket för unionen.

– Tyskland har små budgetunderskott, så där finns ingen omedelbar fara för att statsskulden ska drivas upp ytterligare. Samtidigt har de en hög skuldkvot på drygt 80 procent av BNP vilket är högre än Spanien, säger han och fortsätter:

– När man ställer krav på att Tyskland ska garantera andra länders skulder så glömmer man bort att de faktiskt inte har så stort utrymme. Skulle Tyskland ta på sig garantier för andra länder så kan deras egen skuldkvot öka, och eftersom de startar högt så kan det fort bli besvärligt, säger Lars Calmfors.

Tysklands förbundskansler Angela Merkel får se exportmarknaden i Tyskland svikta.

Reservdelstillverkare gör sig redo att skära i personalkostnaderna. ´

Kristoffer Törnmalm

08-13 50 00 kristoffer.tornmalm@svd.se